

ВИБІР НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ЗАСОБІВ МІЖ ВІТЧИЗНЯНИМИ ТА ЗАКОРДОННИМИ ПРЕПАРАТАМИ

Тетяна Севастьянова, к.мед.н., доцент

Поліна Яшна, здобувачка освіти

Віталій Антонов, здобувач освіти

Херсонський державний університет,

Херсон, Україна

Актуальність. Нестероїдні протизапальні препарати (НПЗП) належать до числа найбільш поширених лікарських засобів, особливо враховуючи безрецептурний режим їхнього продажу в аптечних закладах. Нестероїдні протизапальні засоби досить часто застосовуються в медичній практиці, оскільки мають виражені протибільові та протизапальні ефекти [1]. Загалом відмічається тенденція до збільшення вживання НПЗП у 2-3 рази кожні 10 років. За даними ВООЗ, кожний третій мешканець планети регулярно використовує НПЗП [2]. Зараз пропонується широкий асортимент таких препаратів, які представлені як вітчизняними, так і закордонними виробниками.

В Україні зареєстровані декскетопрофен, диклофенак, ібупрофен, кеторолак, кетопрофен, піроксикам, німесулід, етодолак, мелоксикам, кислота мефенамінова, целекоксиб, парекоксиб, рофекоксиб, діацереїн тощо[3,4,5].

Міжнародний досвід регулювання фармацевтичного сектору спонукає до орієнтації на існуючих та потенційних закордонних партнерів. Так, на державному рівні визначена стратегія руху України до Європейського Союзу, яка передбачає удосконалення вітчизняного нормативного забезпечення щодо виробництва і контролю якості ліків до стандартів прийнятих в ЄС, що у свою чергу, виробникам України дасть змогу виходити із своєю фармацевтичною продукцією на ринок ЄС та США [6,7].

Мета роботи. Дослідити стратегії вибору нестероїдних протизапальних препаратів. Проаналізувати уподобання споживачів та доступність лікарських засобів; вплив управлінсько-організаційних, маркетингових та соціально-економічних факторів на вибір між вітчизняними та закордонними продуктами в фармацевтичній галузі.

Матеріали та методи. Дослідження проводилось за допомогою власноруч розробленого опитувальника, який включав питання про фактори, які впливають на вибір нестероїдних протизапальних препаратів. У анкетуванні взяли участь 101 респондент.

Результати. За результатами опитування встановлено: більшість респондентів (70,3%) належать до вікового діапазону 16-30 років. Частка жінок становить 85,1%, чоловіків - 14,9%. Відсоток студентів/працівників медичної сфери складає 69,3%. Віддають перевагу вітчизняним НПЗП - 22,8%, закордонним - 27,7%, однак для майже половини опитуваних осіб країна-виробник не має значення (49,5%).

Основними факторами, що впливають на вибір конкретного НПЗП є:

ефективність - 88,1%, ціна - 57,4%, доступність у місцевості - 46,5%, форма випуску - 43,6%, рекомендації лікаря - 41,6%, країна виробник - 24,8%. Найбільша довіра до препаратів (респондентам дозволялось обрати декілька відповідей) Німеччини (72,3%), на другому місці Україна (62,4%), третє — Швейцарія (39,6%); далі в рейтингу займають місця США (28,7%), Франція (27,7%), Бельгія (22,8%), Нідерланди (16,8%), Італія (14,9%), Японія (10,9%), Іспанія (8,9%), Індія (7,9%), Ірландія (6,9%), Китай (2%) відповідно.

Перше місце серед найпопулярніших НПЗП займає ібупрофен (70,3%), друге — парацетамол (56,4%), третє — німесил (51,5%); далі в рейтингу займають місця кетопрофен (10,9%), дексалгін (7,9%), кеторолак (6,9%), декскетопрофен (5%), лорноксикам та налгезін (4%), ортофен та індометацин (3%), піроксикам разом з напроксеном та ацеклофенаком (2%), артоксан, цирамон, тетрамола, аналгін (1%). Економічна ситуація в країні, серед опитуваних, значно не впливає (44,6%), скоріше впливає чим ні (29,7%), значно впливає (25,7%) на вибір НПЗП. Реклама та маркетинг у 15,8 % випадків впливає на вибір НПЗП.

Висновки. Згідно з результатами нашого дослідження, основними факторами, які впливають на вибір нестероїдних протизапальних лікарських засобів, є їх ефективність, ціна та доступність у місцевості. Ці відомості можуть бути важливими для розробки стратегій управління та маркетингу. На даний момент основною проблемою, що перешкоджає цьому, є економічна ситуація в країні та менша доступність закордонних засобів.

Також, варто звернути увагу на активну участь молодшої аудиторії в опитуванні, що може свідчити про необхідність розробки ефективних маркетингових стратегій, спрямованих на цей сегмент споживачів.

Висока довіра до препаратів виробництва Німеччини та України підкреслює значення якості та довіри до виробників у виборі медичних препаратів. Що стосується самого вибору препаратів, ібупрофен, парацетамол та німесил виявилися найпопулярнішими серед респондентів.

Отже, залучення даних з управлінсько-організаційних, маркетингових та соціально-економічних досліджень є ключовим аспектом у формуванні стратегій вибору нестероїдних протизапальних лікарських засобів у фармацевтичній галузі.

Література.

1. Віталіївна, М. Н., Гамаюн, А. М. (2023, January). Застосування нестероїдних протизапальних засобів в практиці сімейного лікаря. In The 1 st International scientific and practical conference “Innovations and prospects in modern science”(January 15-17, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. - С. 75 - 77.
2. Шупер В. О., Дорогокупец А. В. «Аналіз особливостей застосування нестероїдних протизапальних препаратів», м. Чернівці, 2022.
3. Настанова МОЗ 00883. (08.09.2017). Безпечне застосування нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП).
4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22 квітня 2021 року № 792 «Про затвердження тринадцятого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності», С. 387.

5. Державний реєстр лікарських засобів України. Доступно за посиланням: <http://www.drlz.com.ua/>
6. Овчаренко, Т., Єрмолаєва, В. (2009). Механізм впровадження міжнародних стандартів GMP у фармацевтичний сектор економіки України. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, С. 90-93.
7. British National Formulary 80 (BNF), September 2020 — March 2021, за ред. Pharmaceutical Press, Great Britain, 2020.

